

HARTOLA

Joenrantapelto

Moniperiodisen asuin- ja hautapaikan

koekaivaus 4.–8.10.2004

K. Vuoristo 2004

MUSEOVIRASTO

PERUSTIEDOT KOHTEESTA

Hartola Joenrantapelto

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännösrekisteritunnus: 1000 00 0617

Peruskartta: 3121 09 Hotila

Tutkitun alueen koordinaattitiedot: *pko* 6829 491—6829 724, *ikoo* 3448 270—3448 500, Z = 95—96 m mpy

Etäisyystieto: Hartolan kirkolta n. 0,8 km eteläkaakkoon

Muinaisjäännöstyyppi ja ajoitus: Asuin- ja hautapaikka, moniperiodinen

OMISTAJATIEDOT

Kunta/kylä: Hartola

Tila- ja omistustiedot:

1)81-401-1-2814 Bunkkeri: Hartolan osuuspankki, Keskustie 48, 19600 Hartola

2)81-401-1-2815 Hole: Hartolan osuuspankki, Keskustie 48, 19600 Hartola

3)81-401-1-2816 Albatrossi: Hartolan osuuspankki, Keskustie 48, 19600 Hartola

4)81-401-1-2817 Kapteeni: Hartolan osuuspankki, Keskustie 48, 19600 Hartola

5)81-401-1-2818 Hukki: Hartolan osuuspankki, Keskustie 48, 19600 Hartola

6)81-401-1-2819 Pro: As Oy Hartolan golf-puisto I, Vasarakenne Oy, Katajistontie 2, 19600 Hartola

7)81-401-1-2820 Paar: Hartolan osuuspankki, Keskustie 48, 19600 Hartola

8)81-401-1-2822 Golf-puisto I: As Oy Hartolan golf-puisto I, Vasarakenne Oy, Katajistontie 2, 19600 Hartola

9)81-401-1-2823 Golf-puisto II: Insinööritoimisto Hentinen Oy, PL 14, 19651 Joutsa

10)81-401-1-2824 Golf-puisto III: Hartolan osuuspankki, Keskustie 48, 19600 Hartola

ARKISTOTIEDOT

Hannu Poutiainen: inventointi 2003

KM 34033:1-33

KAIVAUS 2004

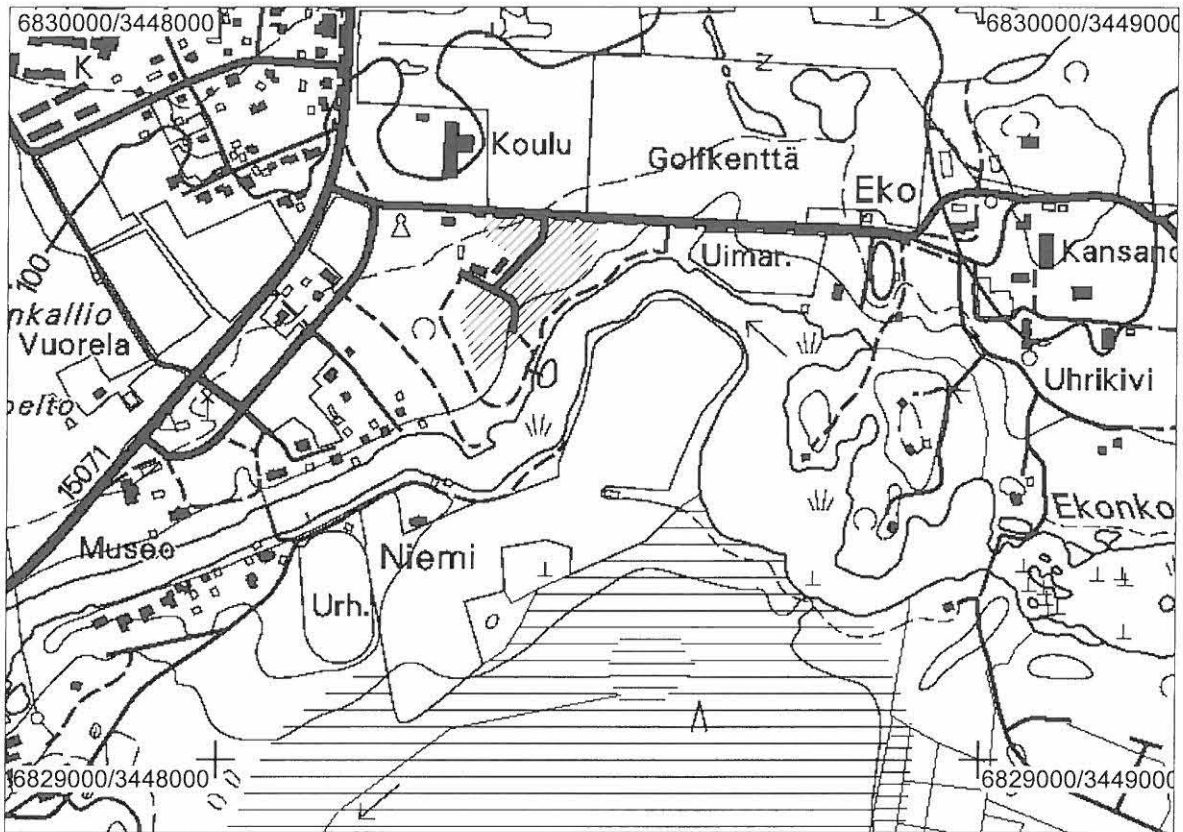
Aika: 4.—8.10.2004

Löydöt: 35060:1—58

Kuvat: negatiivit 136079—136100, diat 55658—55680

PERUSKARTTAOTE

Hartola Joenrantapelto
Koekaivaus K. Vuoristo

Suurennos peruskartasta 3121 09 Hotila. Mk 1:10 000. Kaivausalue merkitty vinoviivalla.

Sisällys

Perustiedot kohteesta

Peruskarttaote

1. Johdanto	2
2. Asuinpaikan sijainti ja maasto	2
3. Aikaisemmat tutkimukset	3
4. Kaivausten käytännötoteutus	3
5. Tutkimukset	4
5.1. Hautamaiset koekuopat	4
5.2. Muinaispellon koekuopat	6
5.3. Muut koekuopat	7
6. Yhteenveto	11
Lähteet	14
Mustavalkokuva- ja dialuettelot	15
Karttaluettelo	16
Kartat	17
Kuvataulut	23

1. Johdanto

Hartolassa tutkittiin syksyllä 2004 Joenrantapelto-nimistä moniperiodista asuinpaikkaa. Alueella on lainvoimainen asemakaava ja paikalla sijaitseva muinaisjäännösalue on kaavoitettu pientaloalueeksi. Koekaivauksen tarkoituksena oli selvittää muinaisjäännösalueen laajuutta ja samalla määritellä alueet, joihin on mahdollista rakentaa ilman lisätutkimuksia sekä alueet, joilla jatkotutkimuksia on vielä tehtävä ennen rakentamisen aloittamista.

Joerantapellossa suoritettiin viikon pituinen koekaivaus syksyllä 4.—8.10.2004, jolloin avattiin viisi koeojaa, joiden yhteispituus oli n. 590 metriä. Koeojat vedettiin ristiin koko alueelle siten, että ne osuivat jokaiselle rakennettavalle tonttialueelle. Maastotöitä johti FM Katja Vuoristo ja piirtäjänä toimi FM Anu Lempiäinen. Kaivajina olivat Jani Jokinen, Hanna Kelola sekä Lassi Närväinen. Kaivausten jälkitöistä löytöjen putsaaminen ja osa karttojen puhtaaksi piirtämisestä suoritettiin syksyllä 2004 ja kaivausraportti ja löytöjen luettelointi tehtiin toukokuussa 2005. Kaivauslöydöt on luetteloitu Kansallismuseon kokoelmiin arkeologian osastolle KM-numerolle 35060.

Koekaivausten kenttä- ja jälkitöiden kokonaiskustannusarvio oli 10 000 € ja kustannukset jakautuivat Hartolan osuuspankin, Hartolan kunnan, Asunto Oy Hart.Viheriön, Asunto Oy HartGolf-puiston, Insinööri Hentinen Oy:n ja Museoviraston arkeologian osaston kesken. Kulut ositettiin maanomistajille kaivettavan pinta-alan mukaan ja Museovirasto vastasi yksityishenkilöiden tonteilla kaivettavasta osuudesta.

2. Asuinpaikan sijainti ja maasto

Hartolan Joerantapelton asuinpaikka sijaitsee Hartolan kirkosta noin 0,8 km eteläkaakkoon Tainionvirran ja Kaikulantien välissä sijaitsevalla hiekkapohjaisella peltoalueella. Varsinainen muinaisjäännösalue sijaitsee tasaisella pellolla 95—96 metriä merenpinnan yläpuolella, mutta alueella näkyy selkeästi 95 metrin korkeuskäyrä, jonka kohdalla pelto muodostaa Tainionvirtaan päin laskevan jokityrään. Tainionvirta tekee asuinpaikan kohdalla jyrkän mutkan, jonka jälkeen se laskee lounaaseen Keskustielle päin.

Joerantapelton länsipuolella sijaitsee Hartolan vuosina 1684—1693 rakennetun Koskipään ristikirkon paikka ja siihen kuuluva kirkkomaa sekä myös nykyisin museona toimiva keskiajalla perustettu Koskipään kartano (Heinonen 1997: 92; Markkanen 1968: 66). Pohjoisessa Kaikulantien toisella puolella on Ekonpelto I –niminen rautakaudelle ajoitettu asuinpaikka-alue, jonka itäpuolelle on rakennettu golfkenttä.

Joerantapelto on nykyisin nurmikenttää, joka on kaavoitettu asuinalueeksi, ja muutamalle tontille onkin jo rakennettu rivitaloja. Lisäksi alueelle on ehditty rakentaa alueen keskivaiheilla haarautuva Vuoksenrannantie.

3. Aikaisemmat tutkimukset

Joenrantapellon asuinpaikka löytyi vuonna 2003 Hannu Poutiaisen tekemän Lahden kaupunginmuseon ja Hämeen Maakuntamuseon inventoinnin yhteydessä. Tällöin nurmialueelle tehtiin joitakin koekuoppia ja lisäksi aluetta kairattiin ja tutkittiin metallinilmaisimen avulla. Tutkimusten ansiosta Joenrantapellossa havaittiin peltomullan alla säilyneitä kulttuurikerroksia ja rakenteita sekä myös selkeitä keskittymiä, joista löytyi rautakaudelle ajoittuvia esinelöytöjä, kuten mm. hevosenkenkäsolki ja pronssiriipus. Rautakautisten löytöjen lisäksi alueelta löytyi varhaismetallikauteen ajoittuvaa asbestikeramiikkaa sekä historiallisen ajan esinelöytöjä.

4. Kaivausten käytännötoteutus

Viikon pituisen koekaivauksen tarkoituksena oli selvittää Joenrantapellon muinaisjäännösalueen laajuutta ja tämän vuoksi kaavoitetulle alueelle laadittiin tutkimussuunnitelma ennen kenttätöiden aloittamista. Suunnitelman mukaan peltoalueelle rajattiin viisi koneellisesti avattavaa koeojaa, jotka ulottuivat kymmenelle rakentamattomalle tonttialueelle. Koeojat mitattiin kentällä paikoilleen rajapyykeistä bussolin ja rullamittojen avulla, minkä jälkeen niistä kuorittiin peltomulta kaivinkoneella pois. Koeojien leveydeksi tuli alkuperäisestä suunnitelmasta (1 m) poiketen 1,5 metriä kaivinkoneen kauhan leveydestä johtuen, minkä vuoksi tutkittava pinta-ala nousi 590 m²:stä lähes 890 neliömetriin. Koeojien pituudet olivat 198 m (koeoja 1), 66 m (koeoja 2), 144 m (koeoja 3), 68 m (koeoja 4) ja 115 m (koeoja 5). Kuorituista alueista mitattiin pinta- ja pohjakorkeudet n. 20–40 metrin välein. Koeojien sijainti on mitattu rakennuskaavamuutos –karttaan ja alueet on saatu siten kiinnitettyä yhtenäiskoordinaatistoon (ks. yleiskartta).

Peltomullan poistamisen jälkeen koeojista paljastui tasossa 1 useita likamaa-alueita ja rakenteita, joista suurimpaan osaan tehtiin 40 x 40 cm suuruiset koekuopat. Poikkeuksena olivat suorakaiteen muotoiset hautamaiset likamaa-alueet, jotka kaivettiin pois kokonaisuudessaan. Lisäksi koekuoppia tehtiin paikoin myös lähes puhtaaseen hiekkaan, kuten esimerkiksi joihinkin sellaisiin kohtiin, joissa maaperä oli värjäytynyt voimakkaasti maan rautapitoisuuden vuoksi. Koekuopat kaivettiin pääasiassa lapioilla pohjaan saakka, mutta hautamaiset likamaa-alueet kaivettiin kaivauslastoilla 5 cm:n paksuisina kerroksina kokonaan pois siltä osin kuin ne osuivat koeojiin. Kaivettuja maita ei seulottu. Avattujen koeojien lisäksi Joenrantapeltoa tutkittiin myös metallinilmaisimen avulla. Alueella käytiin läpi koeojien välisiä alueita sekä kaivinkoneella avatuilta alueilta kasattuja peltomultia.

Koekuoppia tehtiin yhteensä 53 kpl ja ne numeroitiin kaivamisjärjestyksessä. Numeroidut alueet on merkitty tason 1 karttaan ja lisäksi joistakin kaivetuista kuopista on tehty myös yksityiskohtaisemmat taso- tai profiilikartat. Osa koekuopista on dokumentoitu valokuvaamalla. Kaikista pohjaan kaivetuista alueista mitattiin pinta- ja pohjakorkeudet merenpinnasta. Kiintopisteenä ($z = 96,14$ m mpy) käytettiin Vuoksenrannatien vieressä ja koeojan 2 eteläpuolella sijainnutta viemärikaivon kantta. Korkeus siirrettiin kyseiseen kohtaan Kaikulantien pohjoispuolelle kunnan mittaamasta kiintopisteestä.

Koekuopista saadut löydöt otettiin talteen kuopan tarkkuudella. Hautamaisista kuopista sekä myös joistakin selkeistä konteksteista löydöt on otettu talteen paitsi kuopan myös kerroksen tarkkuudella. Metallinilmmaisimella löydetyt esineet on luetteloitu siten, että koeojista poistetusta peltomullasta (PM) saadut löydöt on eritelty koeojittain, kun taas kuorimattomalta peltoalueelta löydettyjä metalliesineitä ei ole mitattu tarkemmin paikoilleen.

5. Tutkimukset

5.1. Hautamaiset koekuopat

Hautamaisia suorakaiteen muotoisia likamaa-alueita löytyi avatuilta alueilta yhteensä 11 kpl. Näihin tehtiin kahdeksan koekuoppaa (1, 13, 14, 27, 29, 38, 48 ja 49), joista koekuoppa 13 käsitti kolme toisiaan leikkaavaa hautamaista likamaa-aluetta ja koekuoppa 28 kaksi. Kaikki likamaa-alueet kaivettiin kokonaisuudessaan pois.

Koekuoppa 1 z = 95,80—95,69 m mpy

Koekuoppa 1 sijaitsi koeojan 1 koillispuolella. Peltomullan poiston jälkeen alueella paljastui pohjois—eteläsuuntainen noin 50 cm leveä suorakaiteen muotoinen ruskea likamaa-alue. Alueen päällä erottui kapea itä—länsisuuntainen hiili/nokimaa, joka ei liittynyt alempaan rakenteeseen. Ruskea likamaa osoittautui n. 10 cm paksuksi ja siihen liittyvä kuopanne oli tasapohjainen. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 13 z = 95,74—95,61 m mpy

Koekuoppa 13 sijaitsi koeojassa 1 koeojien 2 ja 3 välissä. Peltomullan poiston jälkeen alueella erottui koillis—lounaisuuntainen pitkä ja n. 60 cm leveä ruskea likamaa, joka leikkasi pohjois—eteläsuuntaista vaaleamman ruskeaa n. 80 cm leveää likamaa-aluetta. Tasossa 2 koillis—lounaisuuntaisessa likamaa-alueessa alkoi erottua kaksi peräkkäistä suorakaiteen muotoista aluetta, joista toinen osoittautui 2 metriä pitkäksi ja toinen jatkui luoteisprofiiliin. Myös pohjois—eteläsuuntainen likamaa alkoi hahmottua suorakaiteen muotoiseksi jääden osin luoteisprofiiliin. Tasossa 3 näkyi enää pohjois—eteläsuunnan hautamainen alue ja sen päällä olleet kaksi suorakaiteen muotoista läikkää olivat hävinneet. Likamaan täyttämät kuopanteet olivat tasapohjaisia. Koekuopasta saatiin talteen rautakauden tyyppin keramiikan reuna- ja kylkipaloja sekä palanutta savea. Löydöt tulivat kuopan täyteesta.

Koekuoppa 14 z = 95,68—95,58 m mpy

Koekuoppa 14 sijaitsi koeojassa 1 koekuopan 13 eteläpuolella. Tasossa 1 puhtaasta pohjahiekasta erottui suorakaiteen muotoinen, n. 40 x 80 cm, harmaanruskea koillis—lounaisuuntainen likamaa, jonka koillispuolella sijaitsi toinen samansuuntainen ja suurempi hautamainen likamaa (koekuoppa 48). Noin 10 cm paksun harmaanruskean hiekan alta paljastui tasapohjainen puhtaaseen hiekkaan kaivettu kuopanne. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 27 $z = 94,36—94,18$ m mpy

Koekuoppa 27 sijaitsi koeojan 4 kaakkoispäässä jääden osin koillisprofiliin. Alueelta paljastui tasossa 1 80 cm leveä suorakaiteen muotoinen koillis—lounaissuuntainen ruskeankirjava likamaa-alue, jonka reunoilla oli havaittavissa maastuneesta puusta jääneet reunat. Alue kaivettiin 5 cm:n paksuisina kerroksina, ja likamaan paksuus oli 20—25 cm. Koekuoppa dokumentoitiin valokuvaamalla ja piirtämällä taso 4, jossa hautamaisesta läikästä erottui muuta värjäytynyttä hiekkaa tummempana hieman sivulleen kääntyneen kallon muotoa. Myös lantion ja oikean käden kohdalla näkyi tummentumat. Likamaan täyttämän kuopanteen pohja oli tasapohjainen. Kuopanteen täytemaasta saatiin talteen rautakauden tyyppin keramiikan kylkipaloja ja palanutta savea.

Koekuoppa 29 $z = 94,51—94,27$ m mpy

Koekuoppa 29 sijaitsi koeojan 3 kaakkoispäässä jääden lähes kokonaan lounaisprofiliin. Tasossa 1 paljastui kaakko—luodesuuntainen 80 cm leveä suorakaiteen muotoinen ruskeankirjava likamaa, jota reunusti tummanruskeat rannut. Likamaan paksuus oli n. 20 cm, ja sen alta paljastui tasapohjainen kuopanne. Koekuopasta saatiin talteen palanutta savea.

Koekuoppa 38 $z = 95,68—95,28$ m mpy

Koekuoppa 38 sijaitsi koeojassa 3 Kaikulantien ja koeojan 1 välisellä alueella. Alueella erottui tasossa 1 koillis—lounaissuuntainen ruskeankirjava n. 80 cm leveä suorakaiteen muotoinen alue. Tasossa 2 ja 3 ruskeankirjavan likamaan lounaispäässä erottui profiliin jatkuva hieman muuta aluetta vaaleampi n. 30 cm leveä suorakaiteen muotoinen alue, jonka koillispäätä reunusti ohut maatonut puurantu. Myös tummemmassa ja laajemmassa likamaassa näkyi reunoilla ohuita puurantuja. Lisäksi alueen koillispäässä oli jonkin verran puusilppua. Tasossa 4 viimeksi mainitut puurannut tulivat esiin hieman selkeämpinä ja lounaispään likamaa muuttui hieman harmaammaksi. Likamaa-alueiden paksuus oli n. 40-45 cm ja laajemman likamaan alta paljastui ohut orgaaninen ruskea kerros tasapohjaisen kuopanteen päältä. Likamaakerroksesta saatiin talteen pieni pala palanutta luuta.

Koekuoppa 48 $z = 95,72—95,51$ m mpy

Koekuoppa 48 sijaitsi koeojassa 1 koekuopan 14 koillispuolella ja koekuopan 13 eteläpuolella. Tasossa 1 erottui koillis—lounaissuuntainen suorakaiteen muotoinen kaakkoisprofiliin jäävä ruskea likamaa-alue, jonka paksuus oli n. 20 cm. Täytemaan alta paljastui tasapohjainen kuopanne. Koekuopasta ei saatu talteen löytöjä.

Koekuoppa 49 $z = 95,81—95,69$ m mpy

Koekuoppa 49 sijaitsi koeojan 1 koillispäässä koekuopan 1 vieressä. Tasossa 1 alueella näkyi kaakkois—luodesuuntainen n. 60 cm leveä suorakaiteen muotoinen ruskea likamaa-alue, jota leikkasi sekoittunut tumma ruskeanharmaa likamaa alueen luoteispäässä. Tasossa 2 tumma likamaa-alue alkoi pienetä ja tasossa 3 se oli hävinnyt kokonaan, kuten myös suorakaiteen muotoinen ruskea aluekin. Ruskean

likamaan alta ja tasapohjaisen kuopanteen päältä paljastui hyvin ohut kerros ruskeaa orgaanista ainesta. Koekuopasta ei saatu talteen löytöjä.

5.2. Muinaispellon koekuopat

Koeojissa 2 ja 3 tuli nykyisen peltomultakerroksen alta esiin laajat mullansekaiset harmaanruskeat likamaa-alueet. Koeojassa 2 likamaa sijaitsi alueen länsiosassa jatkuen avatun alueen ulkopuolelle. Koeojassa 3 harmaanruskea alue sijaitsi Vuoksenrannantien luoteispuolelle jäävän kaivausalueen kaakkoispäässä jatkuen koeojan koillis- ja lounaispuolille. Kyseisille likamaa-alueille tehtiin yhteensä viisi koekuoppaa (17, 18, 40, 41 ja 43). Laaja likamaa-alue tulkittiin muinaispelloksi, jossa oli havaittavissa 2–3 peltokerrosta. Muinaispellon alta paljastui sitä vanhempaan asutukseen liittyviä, todennäköisesti varhaismetallikautisia, kulttuurikerroksia.

Koekuoppa 17 z = 95,75—95,03 m mpy

Koekuoppa 17 sijaitsi koeojan 2 keskivaiheilla laajan harmaanruskean likamaa-alueen reunamilla. Noin 35 cm paksun nykyisen peltomultakerroksen poiston jälkeen paljastunut harmaanruskea likamaa osoittautui n. 30 cm paksuksi kerrokseksi, jonka alta tuli hiilen sekainen hieman vaaleampi harmaa likamaakerros, jonka paksuus oli 10—15 cm. Tämän kerroksen alta tuli esiin vielä n. 20 cm paksu harmaan ja ruskean kirjava hiilensekainen likamaa, joka muuttui alempana melko kosteaksi. Kosteaan likamaan alta paljastui paksu erittäin kostea huuhtoutumiskerros. Koekuopan profiilissa kolme värjäytynyttä hiekkakerrosta erottuivat selkeinä ja niissä oli nähtävissä heikkoja auranjälkiä. Erityisesti huuhtoutumiskerroksen päällä sijainneessa likamaassa näkyi selkeästi U:n muotoisia auranjälkikuvioita. Koekuopasta ei saatu talteen löytöjä.

Koekuoppa 18 z = 95,88—95,12 m mpy

Koekuoppa 18 sijaitsi koeojassa 2 keskellä peltomullan alta paljastunutta harmaanruskeaa likamaa- aluetta. Harmaanruskea likamaa oli hieman paksumpi kuin koekuopassa 17 eli noin 35 cm, ja sen alta paljastui hieman vaaleampi harmaanruskeaksi värjäätynyt mullansekainen hiekkakerros, jonka paksuus oli n. 25 cm. Tämän kerroksen pohjalla oli havaittavissa selkeät ristikkäiset auranjälkikuviot, joiden välistä pilkkotti vaaleanharmaa hiilimurun sekainen hiekka, joka osoittautui ohueksi n. 2 cm paksuksi kerrokseksi. Tämän alta paljastui 15 cm paksu harmaa hiekka, jonka alta tuli esiin harmaa hiekansekainen 15 cm paksu nokimaa. Nokimaan alta paljastui palaneita kiviä sekä musta hiilikerros, joka oli värjännyt sen alla sijaitsevan huuhtoutumiskerroksen pinnan likaisen harmaaksi. Huuhtoutumiskerros oli erittäin kostea. Koekuopasta ei saatu talteen löytöjä.

Koekuoppa 40 z = 95,78—95,41 m mpy

Koekuoppa 40 sijaitsi koeojassa 3 Vuoksenrannantien luoteispuolella harmaanruskean likamaa-alueen keskivaiheilla. Noin 15 cm paksun hiilen ja mullansekaisen harmaanruskean hiekkakerroksen alta paljastui n. 8 cm paksu harmaaksi värjäätynyt kirjava hiekka, jonka alta tuli esiin 5 cm paksu huuhtoutumiskerroksen päällä sijainnut musta nokimaa. Harmaanruskeasta peltokerrokseksi tulkitusta

likamaasta löytyi rautakauden tyyppin keramiikan paloja, rautakuonaa ja palanutta luuta ja alimpana sijainneesta nokimaasta löytyi asbestikeramiikanpala.

Koekuoppa 41 $z = 95,86—95,40$ m mpy

Koekuoppa 41 sijaitsi koejassa 3 koekuopan 40 luoteispuolella mullansekaisessa harmaanruskeassa likamaassa, jonka pinnasta oli rouhaistu kaivinkoneella n. 10 cm. Noin 20(—30) cm paksun likamaan alta tuli esiin ohut vaaleanharmaa hiekkakerros, jossa näkyi ristikkäisiä auranjälkiä. Profiilissa nämä jäljet näkyivät tiheinä U:n muotoisina kuvioina. Tämän kerroksen alla sijaitsi tummanharmaa 5 cm paksu hiekka, jonka alta paljastui ohut musta hiilikerros ja 10 cm paksu nokinen harmaa likamaa. Koekuopan pohjalta vastaan tuli noen pinnalta värjäämä huuhtoutumiskerros ja puhdas pohjahiekka. Koekuopan muinaispeltokerrokseksi tulkitusta likamaasta saatiin talteen rautakauden tyyppin keramiikanpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa. Alimmista kerroksista löytyi kvartsi-iskos sekä palanutta luuta.

Koekuoppa 43 $z = 95,98—95,29$ m mpy

Koekuoppa 43 tehtiin harmaanruskeaan likamaahan koeojan 2 länsipäätyyn lähelle Vuoksenrannantietä. Noin 20 cm paksun likamaan alta paljastui ruskeampi 25—30 cm paksu mullansekainen hiekkakerros, joka vaaleni hieman alemmas mentäessä. Sen alta tuli esiin ohut vaalea hiekkakerros, jonka pinnassa näkyi muutamia heikkoja ristikkäisiä auranjälkikuvioita. Myös koekuopan profiilissa oli havaittavissa kolmessa eri kerroksessa näkyviä U:n muotoisia aaltokuvioita. Vaalean hiekan alta tuli esiin musta 2—4 cm paksu palaneiden kivien sekainen nokimaa, joka muuttui alempana nokimaan sekaiseksi harmaaksi hiesuksi (paksuus yhteensä 25—30 cm). Koekuopan pohjalla oli noen värjäämä harmaa huuhtoutumiskerros ja puhdas kostea pohjahiekka. Koekuopan peltokerroksiksi tulkituista kerroksista löytyi rautakauden tyyppin keramiikanpaloja sekä rauta- ja savikuonaa. Alimmista kerroksista löytyi palanutta luuta.

5.3. Muut koekuopat

Koekuopat 2, 4 ja 5

Koekuopat 2, 4 ja 5 sijaitsivat koeojan 2 itäpäässä ja koeojien 1 ja 2 risteyskohdassa. Kuopat tehtiin 30—40 cm leveisiin pohjoinen—etelä- ja itä—länsisuuntaisiin koeojien poikki kulkeviin mustiin hiili/nokimaa-alueisiin. Alueella oli useampia vastaavanlaisia nokimaa-alueita, ja ne sijaitsivat suorissa linjoissa sekä kulmissa toisiinsa nähden. Nokimaat osoittautuivat 10—15 cm paksuiksi ja niiden joukossa oli palaneita kiviä sekä hiiltyneitä puunpaloja. Pohjalta tuli vastaan puhdas hiekka. Hiiltyneet alueet tulkittiin mahdollisiksi seinälinjoiksi. Koekuopista ei saatu talteen löytöjä.

Koekuopat 3, 10, 11, 19, 20, 22—26, 44 ja 46

Koekuopat 10, 11, 19, 20, 22-26, 44 ja 46 sijaitsivat koejassa 1 ja koekuoppa 3 koejassa 2. Koekuopat tehtiin punertaviin pinnalta noen värjäämiin likamaaläikkiin, joiden paksuus vaihteli 10—15 cm:iin. Alueet olivat yhtä kuoppaa lukuun ottamatta löydöttömiä: koekuopasta 25 löytyi kaksi palaneen luunpalaa.

Koekuoppa 6

Koekuoppa 6 sijaitsi koejassa 1 ojien 1 ja 2 risteyskohdan lounaispuolella palaneiden kivien ja tiilen sekaisessa tummassa multakerroksessa, joka ulottui molempien em. koeojien puolelle. Nokinen multakerroksen paksuus oli n. 30 cm ja sen alta paljastui puhdas hiekka. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuopat 7 ja 9

Koekuopat 7 ja 9 sijaitsivat koejassa 1 koekuopan 6 lounaispuolella luode—kaakkosuuntaisissa koeojan poikki kulkevissa 30 cm leveässä ja 10—15 cm paksuissa mustanruskeissa mullansekaisissa nokimaa-alueissa (vrt. koekuopat 2, 4 ja 5). Nokimaan alta paljastui puhdas hiekka. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 8

Koekuoppa 8 sijaitsi koejassa 1 koeojien 2 ja 3 välissä. Kuoppa tehtiin soikeahkoon puusilpun, hiilen ja palaneen kiven sekaiseen nokimaahan, jossa oli paikoin punaiseksi palaneita hiekkalaikkuja. Nokimaan paksuus oli 20 cm ja sen alta tuli esiin puhdas hiekka. Koekuopasta saatiin talteen luukahvallinen ruokaveitsi sekä palanutta savea ja luuta. Kyseessä oli todennäköisesti historialliseen aikaan ajoittuva liesirakenne.

Koekuoppa 12

Koekuoppa 12 tehtiin koeojaan 1 ojien 2 ja 3 välillä sijaitsevaan ruskeaan 10 cm paksuun hiekka-alueeseen. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 15

Koekuoppa 15 sijaitsi koejassa 1 ojien 2 ja 3 välissä. Kuoppa tehtiin mustanruskeaan hiilen sekaiseen peltomultaan, jonka paksuus oli 5—10 cm. Mullan alta tuli puhdas pohjahiekka. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 16

Koekuoppa 16 sijaitsi koejassa 1 ojien 2 ja 3 välillä noin kaksi metriä leveässä peltomullan ja noen sekaisessa ruskeassa hiekka-alueessa. Hiekan paksuus oli n. 20 cm, ja sen alta paljastui puhdas hiekka. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuopat 21 ja 36

Koekuopat 21 ja 36 tehtiin koeojien 1 ja 3 risteyskohdassa sijaitsevaan laajahkoon ruskeaan likamaa-alueeseen, jonka paksuus oli 10—30 cm. Likamaan alta tuli puhdas pohjahiekka. Koekuopista saatiin talteen rautakauden tyyppin keramiikanpala sekä palanutta luuta. Alueelta poistetusta peltomullasta löytyi metallinilmaisimen avulla 1000—1100-luvuille ajoittuva pronssinen vyönsolki, kankiketjun pala ja pronssipellin paloja.

Koekuoppa 28

Koekuoppa 28 tehtiin koejassa 4 sijaitsevaan pyöreään palaneen kiven sekaiseen ruskeaan likamaahan. Rakenteen halkaisija oli n. 30 cm ja syvyys 35 cm. Likamaa kaivettiin kokonaisuudessaan pois. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 30

Koekuoppa 30 sijaitsi koeojan 3 kaakkoispäädyssä. Kuoppa tehtiin noen, hiilen ja palaneiden kivien sekaiseen kirjavaan hiekka-alueeseen, joka kulki koeojan poikki. Sekoittuneen hiekan paksuus oli n. 10 cm ja sen alla oli puhdas hiekka. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 31

Koekuoppa 31 sijaitsi koeojan 3 kaakkoisosassa kaivausalueen ulkopuolelle jatkuvan liesirakenteen reunassa. Palaneen kiven ja puusilpun sekaisen mustan nokimaan paksuus oli 30 cm ja sen alta tuli pohjahiekka. Koejassa 3 oli em. liesirakenteen lähetyvillä 4 vastaavanlaista rakennetta, joissa kaikissa näkyi paikoin myös osin maatunutta puusilppua. Kyseessä on todennäköisesti historialliseen aikaan liittyviä liesirakenteita. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 32

Koekuoppa 32 tehtiin koejassa 3 sijaitsevaan sekoittuneeseen harmaanruskean ja punaisen kirjavaan hiekka-alueeseen, joka sijaitsi em. liesirakenteen (ks. koekuoppa 31) reunassa. Kirjava likamaa (paksuus n. 20 cm) oli pinnalta harmaanruskea ja se muuttui alempana hieman punertavaksi. Ennen pohjahiekkaa kirjavan hiekan alta paljastui voimakkaan punaiseksi värjäätynyt 10 cm paksu silttikerros. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 33

Koekuoppa 33 sijaitsi koejassa 3 luoteisimman em. liesirakenteen vieressä sijaitsevassa harmaanruskeassa kapeassa likamaa-alueessa. Harmaanruskea likamaa oli vain muutaman senttimetrin paksuinen ja sen alta paljastui n. 5 paksu vaaleanruskea hiekkakerros ennen pohjahiekkaa. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 34

Koekuoppa 34 tehtiin koejassa 3 sijaitsevaan soikeahkoon noen sekaiseen vaaleanharmaaseen hiekkaläikkään, joka kaivettiin kokonaan pois. Harmaan hiekan alta paljastui 20 cm syvä pyöreäpohjainen kuopanne, joka oli kaivettu pohjahiekkään. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 35

Koekuoppa 35 tehtiin koejassa 3 sijaitsevaan kapeaan ojamaiseen sekoittuneeseen ruskeaan likamaahan, jonka paksuus oli 20–25 cm. Koekuopasta löytyi moderneja rautaesineiden katkelmia, joita ei otettu talteen.

Koekuoppa 37

Koekuoppa 37 sijaitsi koejassa 3 ojan 1 luoteispuolella sekoittuneessa ruskeassa likamaassa, jonka paksuus oli 10—25 cm. Likamaan alta tuli puhdas hiekka. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 39

Koekuoppa 39 sijaitsi koejassa 3 Vuoksenrannatien kaakkoispuolelle jäävässä noensekaisessa harmaassa likamaa-alueessa, jonka paksuus oli 3—5 cm. Likamaan alta tuli puhdas hiekka. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 42

Koekuoppa 42 sijaitsi koeojan 3 luoteisosassa. Kuoppa tehtiin koeojan poikki koillis—lounaissuunnassa kulkevaan metrin levyiseen sekoittuneeseen peltomulta-alueeseen, joka osoittautui kunnallistekniikan putkikaivannoksi. Kaivannosta tuli n. 60 cm syvyydessä vastaan putki, joka jatkui kohti Vuoksenrannantien vieressä sijaitsevaa rakennettua tonttialuetta. Koekuopan kaivaminen keskeytettiin putken löytymiseen.

Koekuoppa 45

Koekuoppa 45 sijaitsi koeojien 1 ja 4 risteyskohdassa. Se tehtiin n. metrin levyiseen sekoittuneeseen harmaanruskeaan ojamaiseen 10—20 cm paksuun hiekka-alueeseen, jonka alta tuli vastaan pohjahiekka. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 47

Koekuoppa 47 sijaitsi koeojan 4 luoteispään pyöreässä peltomullan, noen ja palaneen kiven sekaisessa ruskeassa hiekka-alueessa, jonka paksuus oli 2—3 cm. Kyseessä oli todennäköisesti fossiilinen turvekerros puhtaan pohjahiekan päällä. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 50

Koekuoppa 50 tehtiin koeojan 1 lounaispäässä sijaitsevaan peltomullan, puusilpun ja hiilensekaiseen harmaaseen likamaa-alueeseen, jonka paksuus oli 20 cm. Likamaan alta paljastui paikoin ohutta hiilikerrosta, jonka alla oli 5—10 cm paksuinen puhtaan ja harmaan hiekan sekainen likamaa ennen pohjahiekkaa. Koekuopasta löytyi rautaromua, jota ei otettu talteen.

Koekuoppa 51

Koekuoppa 51 tehtiin koeojan 1 lounaispäässä sijaitsevaan hiilen ja huuhtoutumiskerroksen sekaiseen läikkään. Kerroksen paksuus oli 5—10 cm ja sen alta tuli puhdas pohjahiekka. Kyseessä oli todennäköisesti fossiilinen turvekerros. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 52

Koekuoppa 52 tehtiin koejassa 5 sijainneeseen pieneen nokimaa-alueeseen, jonka paksuus oli n. 10 cm. Nokimaan alta tuli pohjahiekka. Koekuoppa oli löydötön.

Koekuoppa 53

Koekuoppa 53 sijaitsi koejassa 5 ja se tehtiin harmaanpunertavaan likamaaläikkään, jonka paksuus oli 2 cm. Likamaan alta tuli pohjahiekka. Koekuoppa oli löydötön.

6. Yhteenveto

Hartolan Joenrantapelto on kaavoitettu pientaloalueeksi, minkä vuoksi vuonna 2003 löytyneellä muinaisjäännösalueella suoritettiin syksyllä 2004 koekaivaus. Tutkimusten tarkoituksena oli selvittää muinaisjäännösalueen laajuus sekä säilyneisyys peltomullan alla. Tutkittava kohde käsitti kymmenen tonttialuetta ja alueen laajuuden vuoksi koekaivauksissa käytettiin kaivinkonetta peltomullan poistamiseen ja koeojien avaamiseen. Joenrantapellossa avattiin viisi koeojaa, joiden pinta-ala oli yhteensä n. 890 m². Peltomullan kuoriminen osoitti, että alueella oli säilynyt runsaasti nykyistä peltoviljelyä aikaisempia rakenteita. Näitä oli erityisesti kohteen pohjois- ja luoteisosassa sijaitsevilla tonttialueilla, kun taas eteläisimmiltä tonteilta likamaa-alueita tuli esiin vain muutamia, vaikka vuoden 2003 inventoinnin yhteydessä aivan alueen eteläosasta löytyi viitteitä kulttuurikerroksista. Lisäksi alueelta saatiin talteen esinelöytöjä peltomullasta. Myös alueen keski- ja pohjoisosista löytyi vuonna 2003 useita esinelöytöjä peltomullasta sekä myös säilyneitä kulttuurikerroksia.

Peltomullan alta paljastuneet likamaa-alueet tutkittiin tekemällä niihin koekuoppia, joita tehtiin yhteensä 53 kpl. Koekuoppien koko oli yleensä 40 x 40 cm, mutta suorakaiteen muotoiset – selkeästi hautaa muistuttavat – rakenteet kaivettiin pois kokonaan niiltä osin kuin ne osuivat koeojiin. Lisäksi joitakin koekuoppia suurennettiin tarvittaessa 1 x 1 m kokoisiksi. Tällaisia olivat muutamit muinaispelloksi tulkitulle alueelle tehdyt kuopat.

Muinaispelloksi tulkitulle alueelle tehtiin yhteensä viisi koekuoppaa, joista kolme sijaitsi koejassa 2 ja kaksi koejassa 3. Koekuopissa havaittiin 2–3 erillistä peltokerrosta, joissa näkyi ristikkäisiä U:n muotoisia auranjälkiä. Peltokerroksista löytyi rautakauden tyyppin keramiikanpaloja, rauta- ja savikuonaa, palanutta luuta ja palanutta savea. Muinaispellon alta paljastui peltoa vanhempaan asuinpaikkaan viittaavia nokimaakerroksia, jotka ulottuivat molempiin koeojiin. Alimmista kerroksista löytyi asbestikeramiikkaa, kvartsi-iskos ja palanutta luuta. Koeojan 2 eteläpuolelta on löytynyt asbestisekoitteista keramiikkaa ja palanutta luuta jo vuoden 2003 inventoinnin yhteydessä tehdystä koekuopasta, josta on tehty samankaltaiset havainnot kulttuurikerroksista kuin em. koekuopistakin. Koeojien 2 ja 3 muinaispelloksi tulkittu kulttuurikerros on todennäköisesti samaa peltoa, jonka Vuoksenrannantie katkaisee. Luultavasti myös koeojan 3 poikkikulkeva kunnallistekniikan putki on vedetty koeojan 3 eteläpuolelta kulttuurikerrosten läpi.

Hautamaisia rakenteita todettiin koeojissa yhteensä 11 kpl. Rakenteista valtaosa oli koillis—lounaissuunnassa (7 kpl), mutta myös pohjois—etelä- (2 kpl) ja kaakko—luodesuuntaisia (2 kpl) esiintyi. Hautojen täytemaasta löytyi rautakauden tyyppin keramiikkaa, palanutta savea ja palanutta luuta, mutta itse rakenteet olivat löydöttömiä. Joissakin koekuopissa oli havaittavissa maatuneita puurantuja suorakaiteen muotoisten likamaa-alueiden reunoilla tai tasapohjaisten kuopanteiden pohjilla. Nämä näyttäisivät viittaavan puuarkkuihin. Lisäksi joissakin likamaa-alueissa oli muuta aluetta tummempia värjäytyymiä, joista saattoi hahmottaa maatuneesta luurangosta syntyneitä jälkiä. Suorakaiteen muotoisia likamaa-alueita voitaneen pitää hautoina, vaikka ne ovatkin löydöttömiä. Myös Kaikulantien pohjoispuolelta Ekonpelto 1:stä on löytynyt syksyllä 2004 tehdyn koekaivauksen yhteydessä kaakkois—luodesuuntainen rakenne (ks. Anu Lempiäisen kaivauskertomus), joka liittyy em. hautarakenteisiin. Hautojen ajoitus on epävarma: ne saattavat liittyä 1600-luvulla rakennettuun Koskipään puukirkkoon, tosin lähimmät löytyneet rakenteet sijaitsevat n. 150 metrin päässä vanhasta kirkonpaikasta. Toisaalta kalmisto saattaisi liittyä myös Hartolan keskiaikaiseen kirkkoon, jonka sijainti on ollut tuntematon. Varhaisin maininta kirkosta on vuodelta 1398, jolloin paavi lupasi synninpäästön Hartolan kirkossa kävijöille. Myöhemmin, 1500-luvulla, Hartola mainitaan kappelina, jolloin Koskipään eli Hartolan kappeliin kuului Koskipään neljänneskunnan alue eli Hartolan, Ruskealan, Kirkkolan ja Putkijärven kylät. (Markkanen 1968: 59, 73.)

Muinaispellon ja hautamaisten rakenteiden lisäksi Joenrantapelosta löytyi useita muita likamaa-alueita ja rakenteita. Näistä selkeimpiä olivat mustan nokimaan peittämät kivetyt liesirakenteet, jollaisia löytyi erityisesti koeojan 3 kaakkoispäästä joenpenkereen lähetyviltä. Myös koeojassa 1 oli liesirakenne, joka ajoittuu löytöjen perusteella historialliseen aikaan. Löytöjen perusteella rautakautiseksi ajoittuisi koeojien 1 ja 3 risteyskohdassa sijaitseva laajahko likamaa-alue, josta saatiin talteen rautakauden tyyppin keramiikanpala ja palanutta luuta. Samasta kohdasta löytyi peltomullasta rautakauden lopulle ajoittuva vyönsolki, kankiketjun pala sekä pronssipadan reunapala. Vuoden 2003 inventoinnin yhteydessä kyseiseltä paikalta löytyi mm. hevosenkenkäsoljen katkelma, pronssihela ja –riipus. Peltomullasta löytyneet esineet ovat tosin voineet kulkeutua myös sattumalta kyseiseen kohtaan, eivätkä ne siten ajoita itse kyntökerroksen alapuolista rakennetta. Muista koekuopista ainoastaan yhdestä löytyi palanutta luuta ja muut osoittautuivat löydöttömiksi.

Joerantapello osoittautui koekaivausten perusteella monipuoliseksi muinaijäännöskohteeksi, jonka vanhin asutus on ajoitettavissa kivikauden lopulle tai varhaismetallikauteen. Esinelöytöjen perusteella Joerantapellon asuinpaikka on otettu käyttöön uudestaan viimeistään rautakauden loppupuolella eli n. 1000—1100 jKr. ja alue näyttäisi olleen asutettu siitä eteenpäin aina 1800—1900-luvuille asti. Keskiaikaan kohteen liittävät muutamat peltomullan alta koeojien tasosta 1 pintapöimitut keramiikanpalat (J. Enqvist, suull. tiedonanto 2.5.2005). Tehtyjen tutkimusten perusteella alueella on harjoitettu peltoviljelyä jo pitkään, sillä nykyisen kyntökerroksen alla on säilynyt merkkejä useammista viljelyvaiheista. Maanviljelyn lisäksi Joerantapelosta on viitteitä myös siitä, että alueelle on haudattu vainajia.

Koekaivausten avulla saatujen tutkimusten perusteella Joenrantapellon muinaisjäännösalue saatiin rajattua hieman aikaisempaa pienemmäksi, sillä kaavoitetun alueen eteläisimmissä osissa ei havaittu juuri lainkaan merkkejä säilyneistä kulttuurikerroksista. Sen sijaan alueen keski- ja pohjoisosasta löytyi runsaasti rakenteita, jotka on tutkittava tarkemmin ennen kuin rakentaminen kyseisillä tonteilla voidaan aloittaa.

Helsingissä 13.5.2005

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'K. Vuoristo', is written above a horizontal line.

K. Vuoristo, FM

Lähteet

Painamattomat lähteet

Lempiäinen, Anu 2005: Hartolan Viheriötien alueen arkeologinen tutkimus 11.—15.10.2004.

Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto.

Painetut lähteet

Heinonen, Jouko 1997: *Päijät-Häme I*. Unohdettu maakunta. Päijät-Hämeen synty, valloitus ja uuden nousun alku. Jyväskylä.

Markkanen; Erkki 1968: "Asutus ja väestö keskiajan lopulta nykypäiviin". *Hartolan kirja*. JYY:n kotiseutusarja n:o 6. Toim. Erkki Markkanen. Pieksämäki.

Mustavalkonegatiiviluettelo

Negat.nro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Päiväys
136079	Yleiskuva alueen eteläosasta.	idästä	K. Vuoristo	5.10.2004
136080	Yleiskuva alueen pohjoisosasta.	etelästä	K. Vuoristo	5.10.2004
136081	Yleiskuva alueen länsiosasta.	kaakosta	K. Vuoristo	5.10.2004
136082	Yleiskuva. Panoraama koko alueesta.	pohjoisesta	K. Vuoristo	5.10.2004
136083	Sama kuin edellä.	pohjoisesta	K. Vuoristo	5.10.2004
136084	Sama kuin edellä.	pohjoisesta	K. Vuoristo	5.10.2004
136085	Koeojan 1 keskiosa (koeojien 3 ja 4 väli) tasossa 1.	lounaasta	K. Vuoristo	5.10.2004
136086	Koeojan 1 lounaisosa (koeojien 2 ja 3 väli) tasossa 1. Etualalla hautamaiset koekuopat 13 ja 14.	lounaasta	K. Vuoristo	5.10.2004
136087	Koeojan 1 lounaispää tasossa 1.	lounaasta	K. Vuoristo	5.10.2004
136088	Koeojan 1 (vas.) lounaispää ja koeojan 2 (oik.) länsipää tasossa 1.	lounaasta	K. Vuoristo	5.10.2004
136089	Koeoja 4, koekuoppa 27 tasossa 2.	lännestä	K. Vuoristo	6.10.2004
136090	Koeoja 4, koekuoppa 27 tasossa 3.	idästä	K. Vuoristo	6.10.2004
136091	Koeoja 3, koekuoppa 29 tasossa 2.	luoteesta	K. Vuoristo	6.10.2004
136092	Koeoja 3, koekuoppa 38 tasossa 2.	idästä	A. Lempiäinen	7.10.2004
136093	Koeoja 2, koekuoppa 43. Toisen peltokerroksen alta tuleva taso n. -40 cm tasosta 1.	lännestä	K. Vuoristo	7.10.2004
136094	Koeoja 3, koekuoppa 38 tasossa 3.	idästä	K. Vuoristo	7.10.2004
136095	Koeoja 3, koekuoppa 38 tasossa 4.	idästä	A. Lempiäinen	7.10.2004
136096	Koeoja 2, koekuoppa 43, pohjoisprofiili.	etelästä	K. Vuoristo	7.10.2004
136097	Koeoja 2, koekuoppa 43, eteläprofiili.	pohjoisesta	K. Vuoristo	7.10.2004
136098	Koeoja 1, koekuoppa 13 tasossa 2.	lounaasta	K. Vuoristo	8.10.2004
136099	Koeoja 1, koekuoppa 49 tasossa 2.	pohjoisesta	K. Vuoristo	8.10.2004
136100	Koeoja 1, koekuoppa 13, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	8.10.2004

Dialuettelo

Dianro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Päiväys
55658	Yleiskuva alueen eteläosasta.	idästä	K. Vuoristo	5.10.2004
55659	Yleiskuva alueen pohjoisosasta.	etelästä	K. Vuoristo	5.10.2004
55660	Yleiskuva kaivausalueesta.	pohjoisesta	K. Vuoristo	5.10.2004
55661	Yleiskuva kaivausalueesta.	pohjoisesta	K. Vuoristo	5.10.2004
55662	Yleiskuva kaivausalueesta.	pohjoisesta	K. Vuoristo	5.10.2004
55663	Koeojan 1 keskiosa (koeojien 3 ja 4 väli) tasossa 1.	lounaasta	K. Vuoristo	5.10.2004
55664	Koeojan 1 lounaisosa (koeojien 2 ja 3 väli) tasossa 1.	lounaasta	K. Vuoristo	5.10.2004
55665	Koeojan 1 lounaispää tasossa 1.	lounaasta	K. Vuoristo	5.10.2004
55666	Koeojan 1 (vas.) lounaispää ja koeojan 2 (oik.) länsipää	lounaasta	K. Vuoristo	5.10.2004
55667	Koeoja 4, koekuoppa 27 tasossa 2.	lännestä	K. Vuoristo	6.10.2004
55668	Koeoja 4, koekuoppa 27 tasossa 3.	idästä	K. Vuoristo	6.10.2004
55669	Koeoja 3, koekuoppa 29 tasossa 2.	luoteesta	K. Vuoristo	6.10.2004
55670	Koeoja 3, koekuoppa 38 tasossa 2.	idästä	A. Lempiäinen	7.10.2004
55671	Koeoja 2, koekuoppa 43. Toisen peltokerroksen alta tuleva	lännestä	K. Vuoristo	7.10.2004
55672	Koeoja 3, koekuoppa 38 tasossa 3.	idästä	K. Vuoristo	7.10.2004
55673	Koeoja 3, koekuoppa 38 tasossa 4.	idästä	A. Lempiäinen	7.10.2004
55674	Koeoja 2, koekuoppa 43, pohjoisprofiili.	etelästä	K. Vuoristo	7.10.2004
55675	Koeoja 2, koekuoppa 43, eteläprofiili.	pohjoisesta	K. Vuoristo	7.10.2004
55676	Koeoja 1, koekuoppa 13 tasossa 2.	lounaasta	K. Vuoristo	8.10.2004
55677	Koeoja 1, koekuoppa 49 tasossa 2.	pohjoisesta	K. Vuoristo	8.10.2004
55678	Koeoja 3, koekuoppa 38, länsiprofiili.	koillisesta	K. Vuoristo	8.10.2004
55679	Koeoja 3, koekuoppa 38, länsiprofiili.	koillisesta	K. Vuoristo	8.10.2004
55680	Koeoja 1, koekuoppa 13, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	8.10.2004

Karttaluettelo

Kartta	Kuvaus	Mk	Koko	Piirtäjä	Sivunro
1	Yleiskartta	1:2000	A3	K. Vuoristo	17
2	Taso 1, koeajat 1 (pohjoispää) ja 2-4.	1:400	A3	A. Lempiäinen	18
3	Taso 1, koeajat 1 (eteläpää) ja 2-4.	1:400	A4	A. Lempiäinen	19
4	Koekuoppa 27, taso 4.	1:20	A4	K. Vuoristo	20
5	Koekuoppa 38, taso 3.	1:20	A4	K. Vuoristo	21
6	Koekuoppa 43, eteläprofiili.	1:20	A4	A. Lempiäinen	22

Hartola Joenrantapelto

K. Vuoristo 2004

Yleiskartta

Mk 1:2000

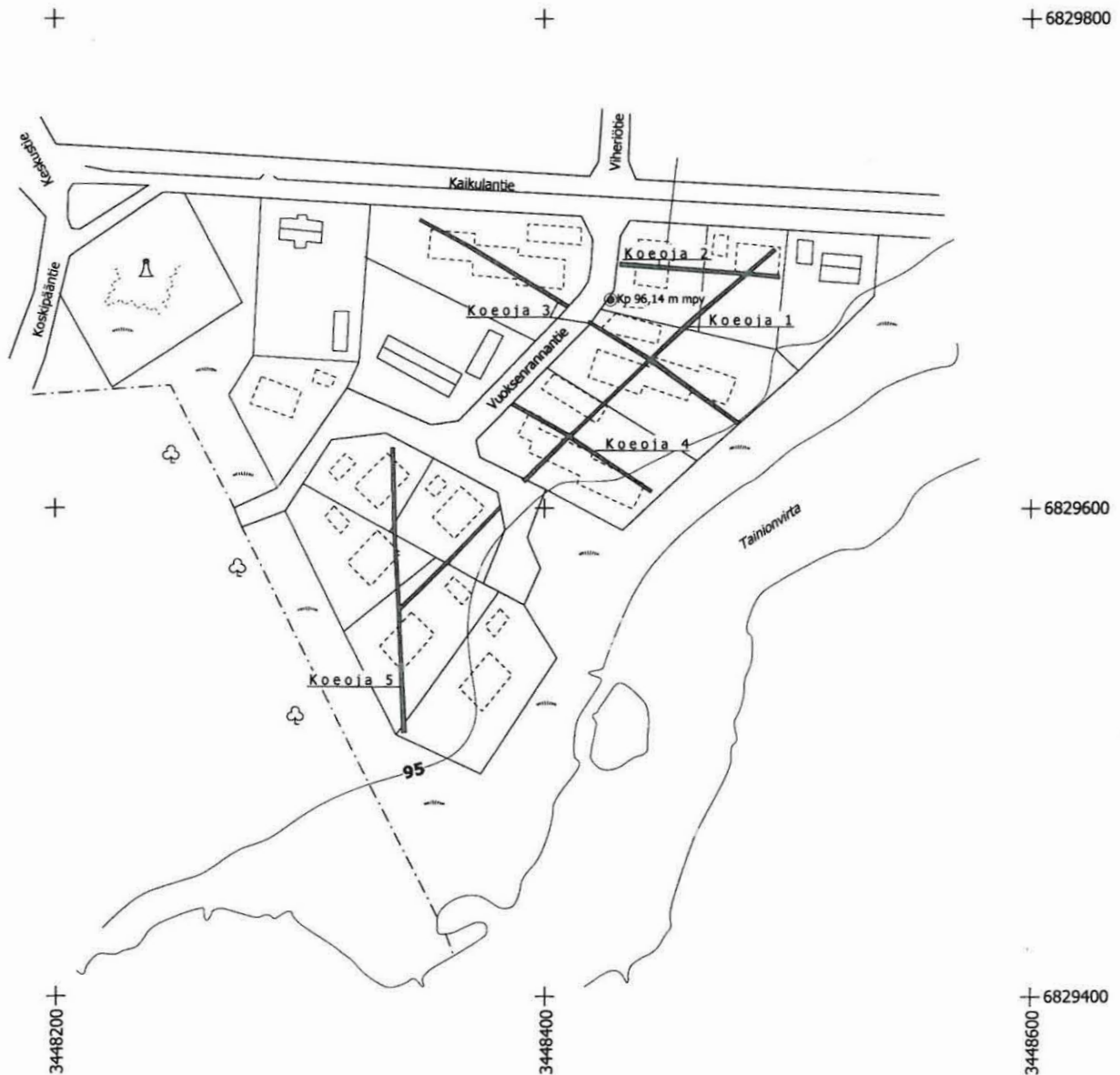
Piirt. ja digit. K. Vuoristo

Pohjana rakennuskaavamuutos -kartta 1:2000

100 m

- Rakennus
- Suunnitella oleva rakennus
- Tontinraja
- 1600-luvun kirkonpaikka/muistomerkki
- Kaava-alueen raja
- Korkeuskäyrä
- Puisto/virkistysalue
- Metsä
- Kaivinkoneella kuorittu alue

Hartola Joenrantapelto

K. Vuoristo

Taso 1, koeajat 1 (pohjoispää) ja 2-4

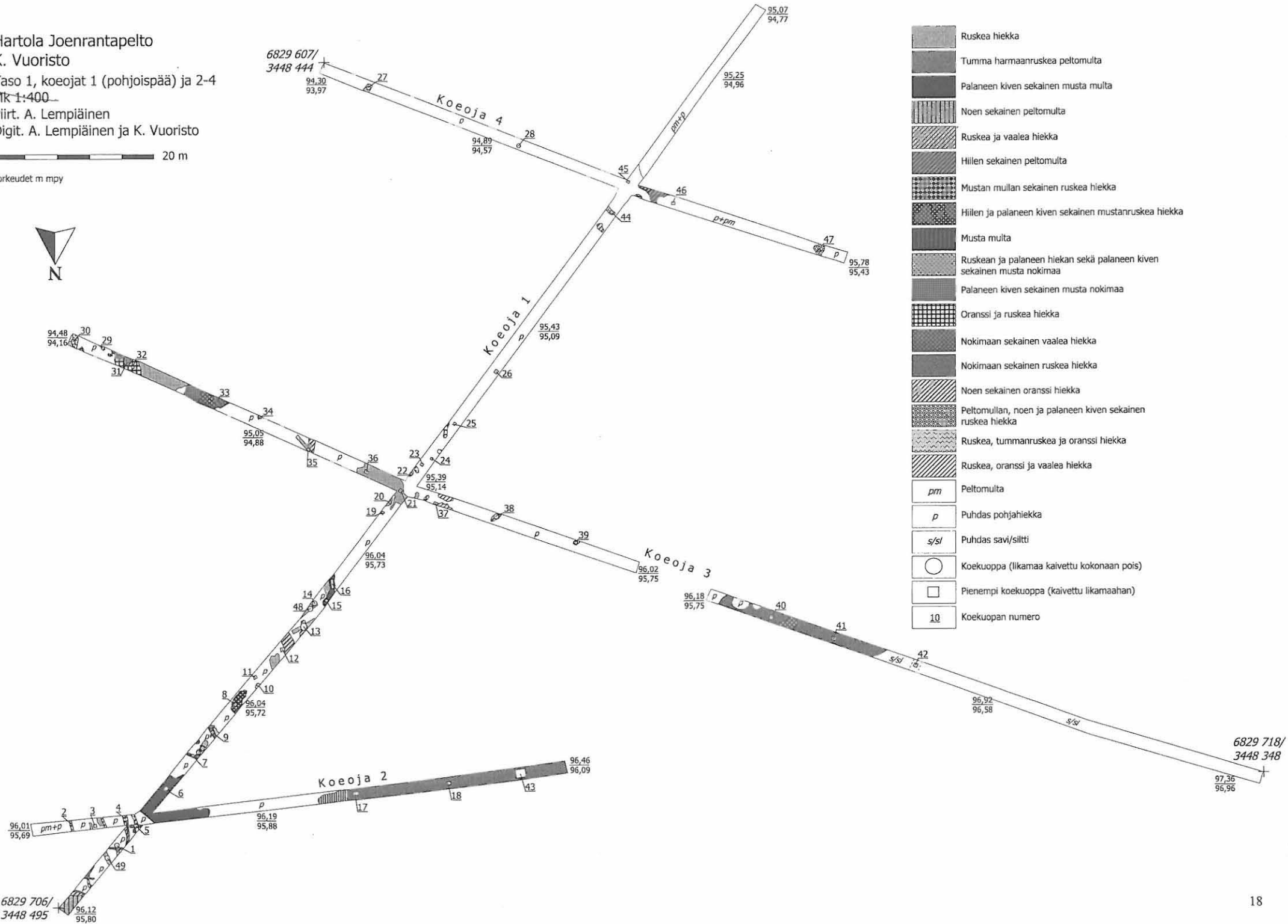
Mk 1:400

Piirt. A. Lempiäinen

Digit. A. Lempiäinen ja K. Vuoristo

20 m

Korkeudet m mpy

Hartola Joenrantapelto

K. Vuoristo

Taso 1, koejat 1 (eteläpää) ja 5
Mk 1:400

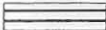

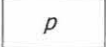

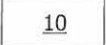
Piirt. A. Lempiäinen

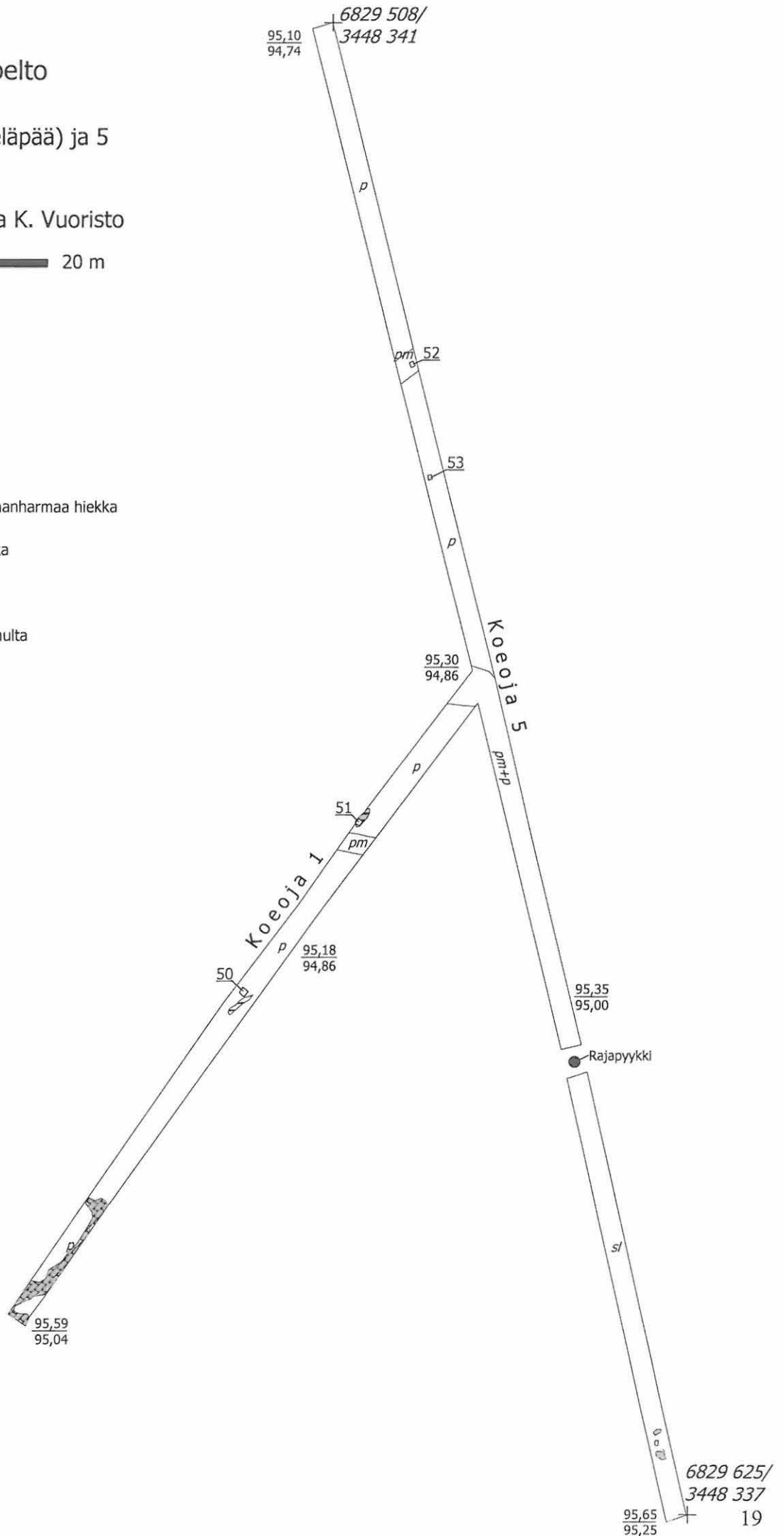
Digit. A. Lempiäinen ja K. Vuoristo

Korkeudet m mpy

- Hiilen sekainen tummanharmaa hiekka
- Tummanruskea hiekka
- Ruskea hiekka
- Kivensekainen peltomulta
- Peltomulta
- Puhdas pohjahiekka
- Puhdas siltti
- Koekuoppa
- Koekuopan numero

Hartola Joenrantapelto

Katja Vuoristo 2004

Koekuoppa 27

Taso 4, -20 cm tasosta 1

Mk 1:20

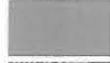
piirt. K. Vuoristo

digit. A. Kehusmaa

--- kaivetun alueen raja

ruskea hiekka

tummanruskea hiekka

ruskea ja punaruskea hiekka

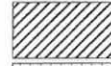
vaaleanruskea ja oranssi hiekka

laikukas tummanruskea,
ruskea ja oranssi hiekka

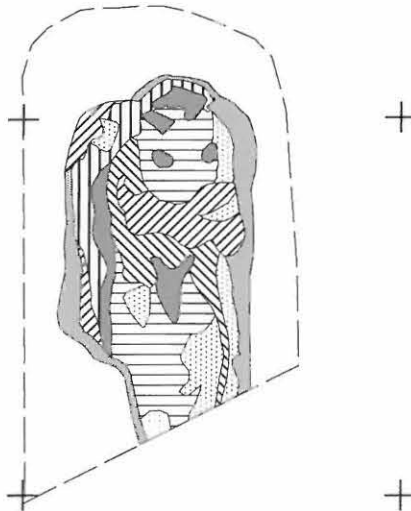
harmaaruskea ja ruskea hiekka

harmaanruskea hiekka

vaaleanruskea hiekka

Hartola Joenrantapelto

Katja Vuoristo 2004

Koekuoppa 38

Taso 4, -20 cm tasosta 1

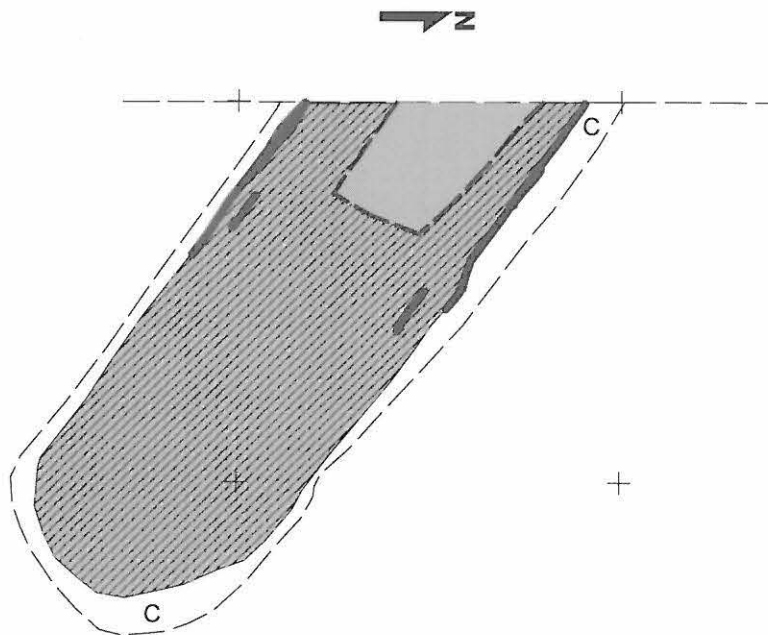
Mk 1:20

1 m

piirt. K. Vuoristo

digit. A. Kehusmaa

- kaivetun alueen raja
- heikosti erottuva neliskulmaisen arkun hahmo
- maatonutta puuta
- vaaleanruskea hiekka
- ▨ sekoittunut ruskea ja vaalea hiekka
- C puhdas hiekka

Hartola Joenrantapello

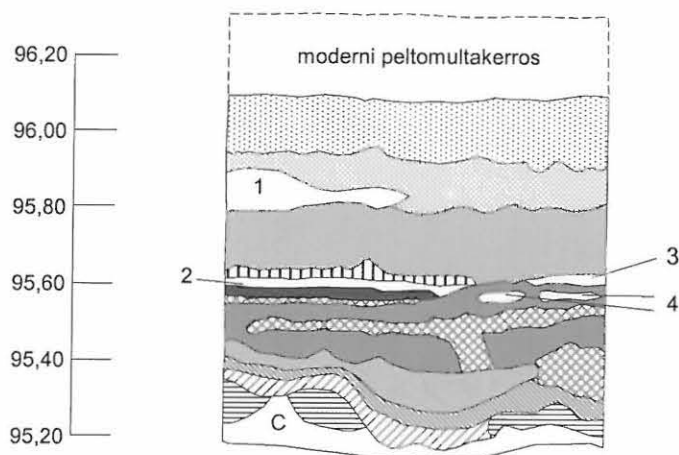
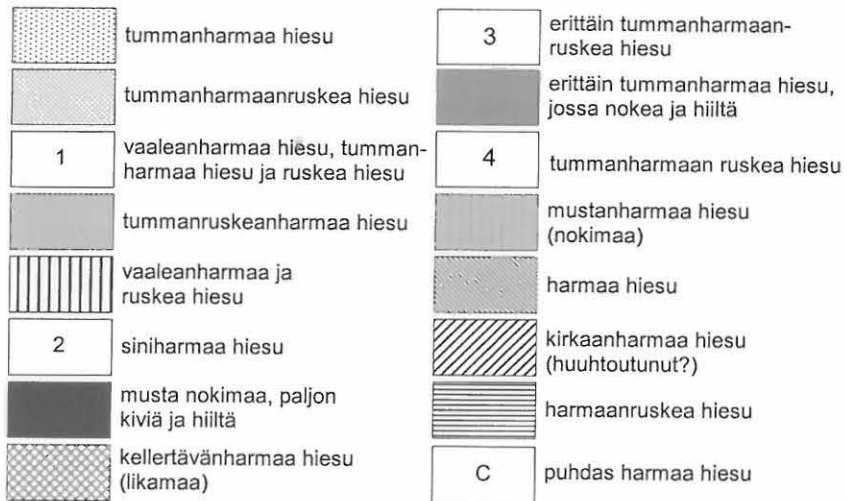
Katja Vuoristo 2004

Koekuoppa 43
 eteläprofiili
 Mk 1:20

1 m

piirt. A. Lempiäinen
 digit. A. Kehusmaa

Korkeudet m mpy

Negat.nro 136079
Yleiskuva alueen eteläosasta. Idästä.

Negat.nro 136080
Yleiskuva alueen pohjoisosasta. Etelästä.

Negat.nro 136081
Yleiskuva alueen länsiosasta. Kaakosta.

Negat.nro 136082 ja 136084
Yleiskuva koko alueesta. Pohjoisesta.

Neg.nro 136085
Koeojan 1 keskiosa (koeojien 3 ja 4 väli) tasossa 1.
Lounaasta.

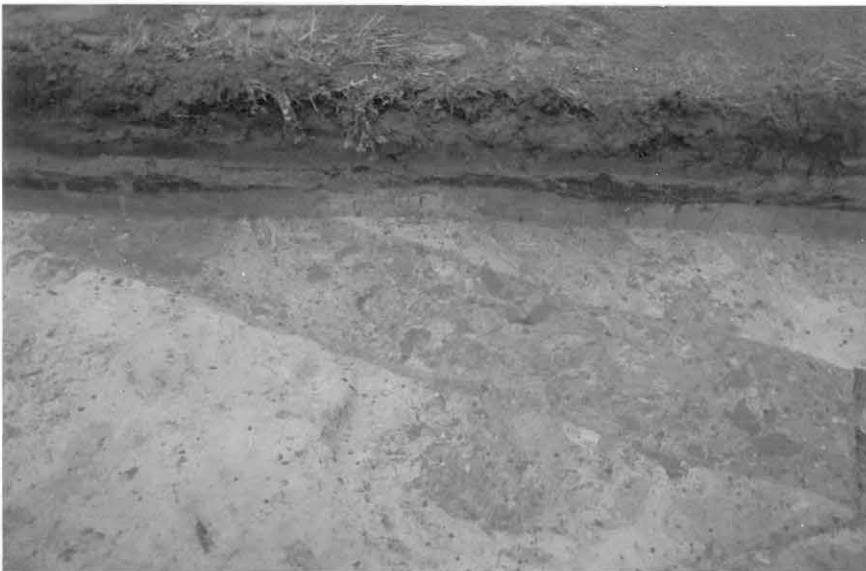
Neg.nro 136087
Koeojan 1 lounaispää tasossa 1. Lounaasta.

Negat,nro 136088
Koeojan 1 (vas.) lounaispää
ja koeojan 2 (oik.) länsipää
tasossa 1. Lounaasta.

Negat.nro 136086
Koeojan 1 lounaisosa (koeojien 2 ja 3 väli) tasossa 1.
Etualalla hautamaiset koekuopat 13 ja 14. Lounaasta.

Negat.nro 136098
Koeija 1, koekuoppa 13 tasossa 2. Lounaasta.

Negat.nro 136100
Koeoja 1, koekuoppa 13, länsiprofiili. Idästä.

Kuv. K. Vuoristo

Negat.nro 136092
Koeoja 3, koekuoppa 38 tasossa 2. Idästä.

Negat.nro 136094
Koeoja 3, koekuoppa 38 tasossa 3. Idästä.

Negat.nro 136095
Koeoja 3, koekuoppa 38 tasossa 4. Idästä.

Neg.nro 136089
Koeoja 4, koekuoppa 27 tasossa 2. Lännestä.

Neg.nro 136090
Koeoja 4, koekuoppa 27 tasossa 3. Idästä.

Negat,nro 136091
Koeoja 3, koekuoppa 29 tasossa 2. Luoteesta.

Neg.nro 136099
Koeoja 1, koekuoppa 49 tasossa 2.
Pohjoisesta.

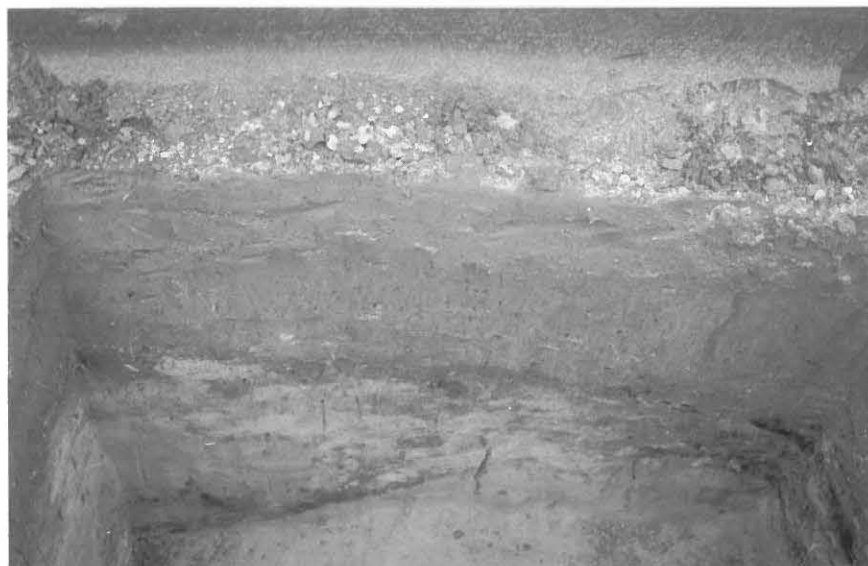
Kuv. K. Vuoristo

Negat.nro 136093
Koeoja 2, koekuoppa 43. Peltokerrosten alta tuleva taso n. -40 cm tasosta 1. Lännestä.

Negat.nro 136096
Koeoja 2, koekuoppa 43, pohjoisprofiili. Etelästä.

Negat.nro 136097
Koeoja 2, koekuoppa 43, eteläprofiili. Pohjoisesta.

Kuv. K. Vuoristo